

Yorum ve Makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

23.12.2024

Konu: Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS)

Ülkemizde kayıt dışılıkla mücadelede daha çok işletmelerin mal ve hizmet satışları için belge düzenleyip düzenlemedikleri hususu üzerinde durulmaktadır. Oysa kanımızca en az onun kadar önemli diğer husus ise işletmelerin giderlerini şişirmeleri, işletmeye ait olmayan harcamaları gider göstermeleridir.

Bu bağlamda, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca 213 sayılı Kanunun mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan hüküm uyarınca akaryakıt istasyonlarında vergi güvenliğinin sağlanması amacıyla Ulusal Taşıt Tanıma Sisteminin kurulması gerekli görülmüştür.

5 Ekim 2023 tarih, 32330 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1) ile akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi amacıyla Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi uygulanmasına geçilmiştir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS), aracın üstüne monte edilen TTB (Taşıt Tanıma Birimi) üzerindeki bilgileri okuyabilen, okunan bilgilerin YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan TTO (Taşıt Tanıma Okuyucu Cihaz) ile YN Pompa ÖKC'ler arasındaki iletişimi ve bu cihazların birlikte çalışmasını, sistem kapsamındaki bilgilerin kaydedilmesine, saklanmasına ve paylaşılmasına imkân veren bir uygulamadır.

Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlar için Ulusal Taşıt Tanıtma Sistemine geçip Taşıt Tanıtma Birimi cihazı taktırmak zorunlu hale gelmiştir.

TTB'nin 31/12/2024 tarihine kadar taktırılması gerekirken bu zorunluluk 3 sıra no.lu tebliği ile 31/01/2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Zorunluluk kapsamında olmayan taşıtlara da ihtiyari olarak TTB taktırılacaktır.

Ancak, 3 sıra no.lu Tebliği ile 1/7/2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde TTB taktırma zorunluluğu getirilmiştir.

Yine zorunluluk kapsamında olmayan, ancak taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara da 3 sıra no.lu Tebliğ ile 01/07/2025 tarihine kadar taşıt tanıma birimi (TTB) cihazı taktırma zorunluluğu getirilmiştir.

Buradaki amaç vergi güvenliğinin sağlanması ve kayıt dışılığın önlenmesidir.

Yorum ve Makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Zira, kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtların akaryakıt alımları ticari işletmelerce gider olarak kaydedilmektedir.

Ancak uygulamada ticari bir işletmenin aktifinde kayıtlı olmayan araçlara alınan akaryakıtlara ait belgelerin (fiş, fatura) bir işletmeye ait başka bir araç üzerine düzenlenmesi istenilebilmekte, bazı mükellefler akaryakıt satın almadıkları halde ya da satın aldıklarından fazla akaryakıt faturası talep edebilmekte ve bazen de sahte fatura alma yoluna gidebilmektedirler.

İşte bu ve benzeri durumların önüne geçilebilmesi için UTTS uygulamasına geçilmiştir.

Ancak, işletme faaliyetlerinde kullanılmadığı halde işletmenin aktifinde yer alan ve işletme sahibinin veya yakınlarının kullandığı araçlar için UTTS bir çözüm olmayacak, o araçlar işletmelerin aktifinde kayıtlı oldukları halde işletmenin faaliyetleri için kullanılmamalarına rağmen satın alınan akaryakıtlar için yapılan ödemeler gider olarak yazılmaya devam edecektir.

Diğer taraftan, işletme aktifinde kayıtlı ve işte de kullanıldığı halde özel amaçlı seyahatler için alınan akaryakıt alımlarının gider yazılmaması için nasıl önlem alınacaktır?

UTTS'nin önümüzdeki dönemde tüm araçlar için de uygulanıp insanlara mali külfet getirmesi de mümkün görünmektedir.

(Hazırlayan: Hüseyin Yörükoğlu, SMMM)